

Становлення нового регіоналізму зумовлює розроблення змін до законодавчо-нормативної бази, яка визначає правові, економічні та організаційні умови функціонування суб'єктів регіонів, здійснення регулювання відносин між ними. Це вже зафіксовано в низці правових актів, зокрема в контексті децентралізації державного управління.

Вирішення питання про децентралізацію економіки регіонів, їхньої господарської самостійності потребує застосування відтворювального підходу, за допомогою якого регіон розглядається не тільки як підсистема соціально-економічного комплексу країни, але і як самостійний суб'єкт із закінченим циклом відтворення, з особливими формами прояву стадій відтворення і специфічними особливостями проходження соціальних і економічних процесів. Головною перевагою цього підходу є те, що він ґрунтується, з одного боку, на визнанні спільності територіальної економіки з економікою держави, а з другого – на відносній відособленості відтворювального процесу в регіоні, що дає можливість погоджувати державні і територіальні інтереси та забезпечувати комплексне розв'язання всіх проблем регіонального відтворювального процесу.

Список використаних джерел

1. Інноваційна Україна 2020 : національна доповідь / за ред. В. М. Гейця. Київ: НАН України, 2015. 336 с.
2. Гриценко А. А. Економіка України на шляху до інклюзивного розвитку. Економіка і прогнозування. 2016. №2. С. 9-23.

ВЗАЄМОДІЯ МАЛОГО І ВЕЛИКОГО БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ

Башиньська З.Р.

Науковий керівник – Можайкіна Н. В., канд. екон. наук, доцент

Для сучасної економічної системи України, яка володіє неабияким потенціалом, одним з ключових умов розвитку є використання принципів підприємницької економіки. А це, перш за все, ефективна взаємодія великого та малого бізнесу, яка має великий вплив на якість економічного росту. Саме тому, майбутнє українського підприємництва безпосередньо визначається можливостями створення тісних організаційних зв'язків малих і великих підприємств.

Досвід закордонних країн вказує на те, що більша частина малих підприємств в ринковій економіці знаходиться в сфері інтересів великого бізнесу. Саме тому, доходи, стійкість положення, фінансові та інвестиційні можливості малих фірм безпосередньо залежать від їх відносин з великими підприємствами. В результаті інтеграційної взаємодії малі підприємства отримують стабільність, доступ до фінансових, технологічних, інформаційних та матеріальних ресурсів. В той

же час, великі підприємства використовують структурну і ринкову гнучкість малих фірм та їх інноваційні можливості. Саме тому, поєднання малого та великого бізнесу є досить актуальним в наш час, задля розвитку української економіки.

Процеси інтеграції між малими та великими підприємствами в Україні йдуть досить повільно. Зриви контрактів, низька якість продукції є досить характерними для малих фірм. Для великих є характерним нав'язування малим підприємствам високих цін на свою продукцію, включення додаткових умов до контрактів. Великі підприємства прагнуть самостійно організувати власні дрібні підрозділи для забезпечення надійності технологічних і фінансових операцій.

За період розвитку малого бізнесу відбулися великі зміни в кількісному та якісному складі підприємницьких структур, в економічних і правових умовах, державній політиці розвитку. Оскільки держава акцентувала свою увагу на великому підприємстві, то у період командної економіки дані галузі розвивалися дуже слабо. В Україні спостерігається дуже нерівномірний розподіл малих підприємств по областях. Перш за все він зумовлений різними територіальними умовами: ресурсним забезпеченням, економічним потенціалом, спеціалізацією регіонів, станом ринкової інфраструктури, рівнем інвестиційної активності, відносинами між державними органами. Тому у процесі розробки заходів державної підтримки необхідно враховувати дані регіональні особливості.

Не зважаючи на нестабільну економіку та обмеження фінансових ресурсів для малих підприємств характерна швидка окупність витрат, вони більш активні в інноваційній діяльності, здатні стимулювати структурну перебудову економіки, створюють додаткові робочі місця та насичують ринок товарами та послугами. Їх перевага проявляється в тому, що багато з них в період кризи виявилися більш пристосованими до умов розвитку, ніж великі підприємства. Такі підприємства можуть швидше і дешевше переоснащуватися, впроваджувати та випробовувати нову технологію, проводити часткову або повну автоматизацію виробництва, досягати оптимального поєднання автоматизованої та ручної праці. В даний час рівень розвитку малого бізнесу безпосередньо визначає ступінь розвитку економіки держави в цілому. Розвиток малого бізнесу стримують складнощі з отриманням кредитів. За дослідженнями виявилося, що більше ніж 80% компаній вимагають кредитних коштів.

Великого бізнесу в Україні спостерігається не так багато. Історично національні ФПГ формувалися в міру накопичення капіталу в добре розвинених сегментах економіки. В 1990-х роках це було вугілля,

сталь, прокат. Власники вкладали в машинобудування, енергетику та інші сфери. Банки створені для обслуговування власних потреб та залучення клієнтів. Завдяки своїй фінансовій могутності найбільші компанії можуть диктувати умови не тільки своїм конкурентам, а й цілим державам. Такий бізнес завжди хоче бути монополістом, в результаті отримуємо захоплення ринку, високі ціни та неринкові методи ведення бізнесу стосовно конкурентів.

Отже, сьогодні перспективи українського малого підприємництва безпосередньо пов'язані з формуванням співпраці малих і великих підприємств. У ринковій економіці розвинутих країн сфера інтересів великих фірм так чи інакше охоплює значну частину малих господарських одиниць. У той же час стійкість положення, доходів, фінансові можливості малих фірм безпосередньо залежать від їх відносин з великими фірмами.

В Україні, використовуючи різні фінансові інструменти регулювання економіки, державним органам необхідно стимулювати та розвивати кооперацію малих і великих фірм, особливо у виробничій сфері. Україна повинна виділити пріоритетні галузі та визначитися, яким видам бізнесу допомагати в першу чергу. Від правильного вирішення залежить економічне зростання і розвиток країни.

ІНТЕЛЕКТУАЛЬНА МІГРАЦІЯ ТА ЇЇ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ НАСЛІДКИ В УКРАЇНІ

Биковська Г.В.

Науковий керівник – Можайкіна Н.В., канд. екон. наук, доцент

Останнім часом все частіше почали писати про проблему «відпливу умів» (або «витоку мозгов»). Вираз «виток мозгов» (Brain Drain) з'явилося на початку 1950-х рр. – подібним чином в Великобританії описали процес масового переїзду англійських вчених в США. За півстоліття розміри глобальної міграції кваліфікованих фахівців неймовірно зросли і нині сприймаються як серйозна загроза майбутньому багатьох держав. Значне розширення масштабів інтелектуальної міграції в останні роки зумовлено цілим рядом факторів. Серед них особливо слід виділити високий і швидко зростаючий попит економіки знань на науково-технічні кадри, який часто не здатні задовольнити місцеві системи освіти і ринки праці, що обумовлює необхідність широкого залучення зарубіжних фахівців і студентів.

Пошук кваліфікованих фахівців став одним з визначальних чинників економічного процвітання в умовах сучасної міжнародної конкуренції. Безумовне лідерство в цій області належить США, які за останні два з лишком десятиліття залучили з країн, що розвиваються